

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Будь готов!

6-шо (3602) №,
2023 ий 10 февраль,
кугарня.

Ямде лий

0+

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Фотом школ-студийн архивше гыч налме.

Поро

шўлышан вашлиймаш

Йошкар-Оласе 10-шо номеран школын 2-шо, 6-шо да 7-ше класслаштыже тунемше-влак (снимкыште) «Интеллектуал» тўвыра да увер рўдер пеленысе «Авай дене пырля» школ-студийыште уна лийынна. Тушто «Ямде лий» марла йоча газетын корреспондентше-влак Е.Иванова

ден Х.Александрова онгай вашлиймашым эртареныт. Ты кече пайрем гай чучын. Ме газетын эртыме корныжо, юнкор паша нерген пален налынна. Марла савыктыме йоча книга-влакым шергалынна. Эчук ден Пампалче кажне йоча дене палыме лийыныт. Мо онгайже, марий вургеман

курчак-влак марла веле кутырат. Сандене меат тушто марла мутланенна. Пеш келшен! Пайрем марий модыш да весела куштымаш дене мучашлалтын. Тау, «Ямде лий», тый марий йылмым эшеат чот йораташ кумылангышыч.

Ульяна МОСУНОВА.

Кужу ўмыран лий!

Кажне шуматкечын почталыонкын толмыжым вучем. Ты кечын йоратыме «Ямде лий» газетемым конда. Йоча газетын тўн редакторжат мыйын шочмо ялыштем шочын-кушкын. Тиддене кугешнем. «Ямде лийым» лудын, йылмем лывырга, мут-влакым чын возаш тунемам, ум пален налам. Йоча газет лўмгечыжым шукерте огыл палемдыш. Кужу ўмырым тыланем!

Артём ГРИГОРЬЕВ.

ПОДПИСКЕ

«Ямде лий» газетлан кажне тылзын **15-ше числа марте** верласе связь отделенийлаште, podpiska.pochta.ru сайтыште возалташ лиеш.

Индекс — П4696.

Морко, Элекэнгер.

У ТОЛКЫН

«Движение Первых» йоча да самырык-влакын рос-сийысе толкыныштын Марий Элысе пöлкажым торжественно починыт. Пайрем Йошкар-

Фотом интернет гыч налме.

Олаште Самырык-влакын полатыштышт эртаралтын. Тушко Марий Элым Вуйлатыше Ю.В.Зайцев, «Движение Первых» толкынын I съездшын делегатше-влак, «Большая перемена» всероссийский конкурсышто сеныше-шамыч да республикысе школла гыч активист-влак ушненыт.

– *Пенгыдын каласен кертал, тиде толкын йоча да самырык-влакым иктеш уша. Ме, кугыең-шамыч, нунылан полшаш эре ямде улына да эңертыш лийына,* – ойлен Юрий Викторович (снимкыште – йоча-влак дене пырля).

Регионысо пöлкан икымше заседанийже лийын. Паша планым рашемденыт, пöлкан советшым пенгыдемденыт. Марий Элысе пöлкам вуйлаташ О.В.Мелентьевадан ўшаненыт.

Е.ИВАНОВА ямдылен.

Историйым шергалына

1945 ий 13 февральыште совет войска Венгрийын рјдолажым, Будапештым, фашист тјшка деч пјтмынек утарен.

15 февраль – Шочмо эл деч öрдыжтö служебный порысым шуктышо-влакым шарныме кече. 1989 ийыште ты кечын Афганистан гыч совет войскам тјрыс-нек лужмо.

Шарнена

Сталинград крдалмашлан 80 ий темме вашеш Токтар-сола ялысе книгагудышто «Сталинград – 200 патырлык кече» мероприятий эртаралтын. Книгагудо пашаенг Р.Л.Петухова 3-4-ше класслаште тунемше-влаклан презентацийым ямдылен, квест-модышым эртарен. Йоча-шамыч шуко ум пален налыныт.

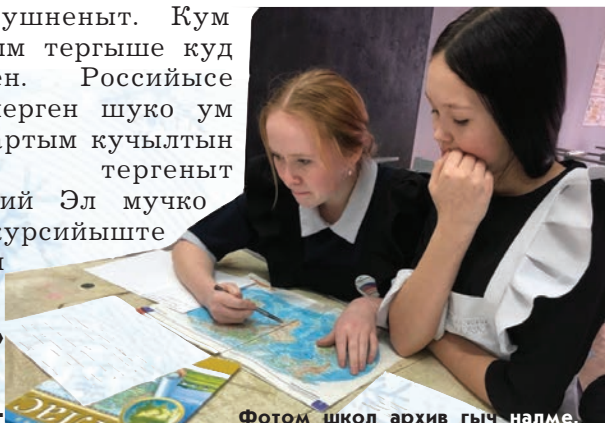
Эвелина СМОРОДИНОВА.
У Торъял район.

Модыш келшен

Йоча ум пален налаш эре кумылан. Тидым шотыш налын, школышто «Заповедники России» экологий модыш-путешествий эртаралтын. Тудым «Живая планета» школ лесничествын самырык экологшо-влак вуйлатышышт В.А.Ямбашева дене пырля ямдыленыт. Модышышко 8-9-ше класслаште тунемше-шамыч ушненыт. Кум команде уш-акылым тергыше куд станцийым эртен. Российысе заповедник-влак нерген шуко ум пален налыныт, картым кучылтын моштымыштым тергеныт (снимкыште), Марий Эл мучко виртуальный экскурсийыште лийыныт. Модыш чылалан келшен.

«Живая планетан» экологшо-влак.

Волжский, Пöтъял.

Фотом школ архив гыч налме.

Российысе увер

11-17 ияш ўдыр-рвезе-влакым «Путь книги. От создания до сознания» всероссийский усталык конкурсыш ушнаш ўжыт. Квест-модыш семын эртаралтеш. Книга нерген шке шонымашым почын пуыман. Тұрыс увер – vsekonkursy.ru сайтыште.

«Самая красивая страна» всероссийский фотоконкурсышто **17 ияш марте** ўдыр-рвезе-влак таңасен кертыт. Ныл таңас гыч иктыжым ойырен, фотом ыштыман да **16 апрель марте** колтыман. Тұрыс уверым photo-children.rgo.ru сайтыште ончыман.

«Движение Первых» йоча да самырык-влакын рос-сийысе толкынышт «Поздравь защитника!» всероссийский акцияым увертарен. Элым аралыше-влаклан серышым возыман але открытым ыштыман. Пашам [#ПоздравьЗащитника](https://twitter.com/ПоздравьЗащитника), [#МыВместеДети](https://twitter.com/МыВместеДети), [#РДДМ](https://twitter.com/РДДМ), [#ДвижениеПервых](https://twitter.com/ДвижениеПервых) хэштегла дене соцкыллаш верандыман.

Марий Элысе увер

Школ тоштер-влакын всероссийский конкурсыштын Марий Элысе йыжыңже эртаралтеш. Тушто туныктышо ден ўдыр-рвезе-влак мастарлыкыштым терген кертыт. Тұрыс увер – rv12.ru сайтыште.

Российысе да регионысо символ ден атрибут-влакым палымым тергыше конкурсын регионысо йыжыңже тўналын. Тушко **5-11-ше** класслаште тунемше-влак ушнен кертыт. Сеныше-шамыч Российысе ўдыр-рвезе-влак дене таңасаш тўналыт.

Шочмо йылмын тўнямбал кечыжлан пöлеклалтше «LINGVA-Территория» йылме-влак фестиваль **21 февральыште** Йошкар-Олаште эртаралтеш. Пайремышке тунемше, студент, аспирант, туныктышо-влакым ўжыт. Фестиваль Марий кугыжаныш университетыште **12 шагатлан** тўналеш.

Сенгымаш вийым пуа

Ильш ончыко кайыме дене туныктымо пашашкат вашталтыш пура. Тачысе туныктышылан түрлө йоным кучылтын моштышо, чыла могырым шуаралтше (универсальный) лийман. Тудо йочалан йолташ, польшкалыше, тыгодымак мурызо але артист. Туныктышо чоным почын пашам ыштышаш, түрлө йоным кычалшаш, шкеже тунемшаш, ончыко кайышаш да почешыже йоча-влакым вўдышаш. Тудын шокшо помышыштыжо кажне йоча умылымашым, ласкалыкым мушаш. Лач тыгай Марий Турек районысо Сысово школышто марий кугыжаныш йылмым туныктышо Э.Л.Смоленцева (снимкыште — йоча-влак дене пырля). Уста туныктышо 27 ий йоча-влакым шочмо йылмым ава семын йораташ, пагалаш да келгынрак тунемаш кумыланга.

— Эльвира Леонидовна, кызыт «шуко йоча рушанын» манмым чўчкыдын колына. Тидын шотышто нелылыкым шижыда?

— Ешыште ача-ава йоча дене марла кутыра гын, тудо шке шочмо йылмыжым нигунам ок мондо. Рушанме шотышто ача-ава-влакынат титакышт уло. Чаманен каласем, мемнан школыштат шуко йоча рушла кутыра, но мый урокышто, түрлө йоным кучылтын, марий йылмым йораташ кумылангем. Урок арняште ик-кок гана веле гынат, чыла ыштен шукташ тыршена. Марий книга-влакым, газет-

лам шергалына. Поэт-влакын почеламутыштым лончылена, тунемына. Пайрем йўлам, марий модышым шымлена. Кажне классыште марла чын, раш кутырышо кумыл йоча уло. Нунын дене пашам ышташ куштылго, моло йоча ончен кумылангыт. Кандашымше класс гыч Карина Тихонина ден Саша Орловам поснак палемден кодымо шуэш.

— Тунемшыда-влакым түрлө конкурсышто чўчкыдын ужаш лиеш.

— Конкурс нерген пален налмеке, йоча-влакын кумылышт нолтеш. Районышто марла эртаралтше

кажне гаяк мероприятийыш ушнена. Республикыштат школан чапшым аралена. Марий тўвыра рўдерын эртарыме «У ий саламлы-маш» республикысе конкурсышто Ефросинья Якимова да 6-шо классыште тунемше-влак сенгыше радамыш лектыныт. Шукерте огыл Аня Орлова марий кугыжаныш йылме дене республикысе олимпиадыште ушакылжым терген.

Ялысе клуб дене кылна пентгыде. Уста ўдыр-рвезе-влакым марла мураш туныктем. Муро фестивальлашкат чўчкыдын ушнена. Мый ава семын кажне йочан сенгымашыжлан куанем. Пырля ыштыме паша эре шерге. Тудо ончыкыжымат тыршаш вийым пуа.

Е.ИВАНОВА мутланен.
Авторын фотожо.

Ик еш семын

1-ше номеран Морко школын 7-ше «А» классыштыже 30 ўдыр-рвезе тунемына. Койыш-шоктышна түрлө гынат, келге шинчымашым налаш тыршымына иктеш уша. Вашла полшен, ик еш семын илаш класс вуйлатыше С.В.Никитина туныкта. Поро кумылан туныктышынан кажне ушан ойжым шотыш налына. Марий йылме кабинетын озаже улына. Тудым кызытсе жаплан кельштарыме.

Окнаште марий тўран окнасакыш кеча. Полкылашке марий книга-влакым верандыме. Тунеммаште А.Александров, О.Васильева, К.Ефимова, К.Япеева ончылно улыт гын, Ю.Иванова сўретлаш мастер. Ме школын чапшым районышто веле огыл, республикыштат кўшнő кучаш тыршена.

Злата МИХАЙЛОВА,
Екатерина ЯКОВЛЕВА.

Тау, туныктышем!

Мыйын туныктышем — А.М.Павлова (снимкыште — мый да йолташ ўдырем дене пырля). Тудо мыйын акамымат туныктен. Аида Михайловна поро кумылан, моштен умылтара, кеч-могай йодышлан вашмутым муаш полша. Мемнан түрлө конкурсышко ушнаш кумыланга. Сенгымашна-влакат палдырнат. Туныктышемлан келге шинчымашым пуымыжлан кугу таум ойлем.

Надя РАССАНОВА.
Морко, Коркатово.

Фотом школ эржив гыч налме.

«Ямде лий» дене

3 февральште Йошкар-Оласе Марий самырык театрыште «Ямде лийын» индешле ияш лүмгечыже вучымо кугу пайрем семын эртен. Тушко түрлө район гыч йоча газетышке возкалыше үдыр-рвезе-влак, ача-ава ден туныктышо-шамыч погыненыт. Зал тич калык вүдышö-влак Эчук ден Пампалчым öрыктарен куандарен. Эсогыл вер ситен огыл! А марий тувырым чийыше йоча-шамыч чевер олыкым ушештареныт.

Марий Онъыжа Э.В.Александров йочаж годым «Ямде лий» дене кылым кучымыж нерген шарналтен, газет коллективлан таумут ден пöлекым кучыктен.

Марий Эл Республикысе Правительстве Вуйлатышын икымше алмаштышыже М.З.Васютин лүмгече дене саламлен.

«Ямде лий» газетын самырык тукымым марий сьлнымут деке шўмандымаште надырже кугу», – ойлен Михаил Зиновьевич.

Саламлымашке Марий Эл Республикысе тўвыра пашаен-влакын профсоюз организацийштым вуйлатышын алмаштышыже А.Н.Маршарова, Йылмым, сьлнымутым, историйым научнын шымлыше В.М.Васильев лүмеш Марий институтын вуйлатышыжын сомылжым жаплан шуктышо Л.Я.Григорьева, Республикысе марий тўвыра рўдер вуйлатышын алмаштышыже В.Г.Петров, У Торъял районысо депутат-влак погынын вуйлатышыже Е.В.Небогатов, республикысе радио ден телевиденийын журналистше-влак, «Марий Эл», «Морко мланде» газет-шамычын, «Ончыко» журналын тўн редакторышт, «Марий Эл»

савыктыш пöртын директоржо Э.А.Иманаев (снимкыште), М.Шкетан лүмеш Марий драме театрын директоржо Э.А.Юзыкайн, Марий самырык театрын директоржо А.В.Бирюков ушненыт.

Изи юнкор

«Ямде лийым» куанен лудам,
Йывыртем, кунам лүмем ужам.
Раш палем, чолга юнкор улам,
Шонымашке садыгак шуам.

Школышто мый сайын тунемам,
Пўжвўдемем йоктарен тыршем.
Кызыт лач изи юнкор улам,
Жап шумек, журналист лийнем.

Чапле темым кечын кычалам,
А коклан ший имньым кычкалам.
Кызытеш изи поэт улам,
Кызытеш тидат сита мылам.

Р.ПЕТУХОВА.

У Торъял район.

Пайремым

Оршанке район Кугунур школын тунемшыже Ксения Черёмушкина, ончысо юнкор, мурызо-влак Юлия Усова (снимкыште) ден Елена Нестеренко, «Падыраш» йоча фольклор ансамбль сöрастареныт.

Пайдале пайрем

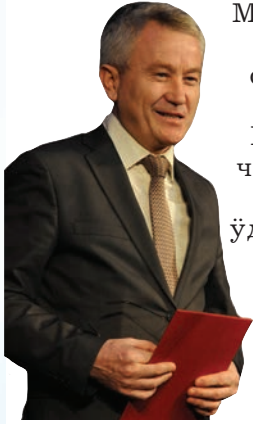
«Ямде лий» газетын лүмгече пайремжым кужу жап шарнаш тўналам. Жапем пайдалын эртаренам. У йолташ-влак дене палыме лийынам, газетын тўн редакторжо таумутым да пöлекым кучыктен. Тамле торт да шокшо чай дене чыланнам сийленыт. Аклыза газетын поро пашажым!

Дима ИВАНОВ.

Морко, Кожлаер.

Йолташ лий

Марий Эл Республикысе тўвыра, печать да калык-влакын пашашт шотышто министрын алмаштышыже

лекме нерген ўшандарен ойлен.

М.И.Матвеев шокшын саламлен. Михаил Иванович чолган возкалыше ўдыр-рвезе-влаклан «Марий юнкор-2023» слёттым эрташ йон

Кумыл нўлтшў

Мый 2-шо номеран Морко кыдалаш школын 4-ше «Б» классыштыже тунемам. Туныктышына – Л.И.Горянова. Ме «Ямде лий» газетым класс дене лудына, кажне рубрикыжым лончылена. Мый йоча газетын 90 ияш пайремыштыже лийынам. Моткоч чот келшен. Газетыш возаш кумылем эше чот нўлталтын.

Анастасия СТЕПАНОВА.

Кужэnger район Шўдымарий школын тунемшыже-влак – туныктышышт дене пырля.

Марий Эл Республикысе образований да науко министрын алмаштышыже В.Г.Гаврилова ойлен:

– 90 ий – кужу корно. «Ямде лий» дене Марий Элысе да пошкудо кундемласе укмыняр тукмын илышыже чак кылдалтын. Йоча газет увер технологий курымыштат моло газет ден журнал коклаште йомын огыл. Молгунамсе семынак – ончыл верыште, лудшыжо-влак дене пeнгыде кылым куча, самырык тукмым сылнымут дене тап лияш тарата. Тиде поро йўлам ончыкыжымат аралаш тыланем.

Пайрем мучаште ўдыр-рвезе-влакым лу килоан кугу пайрем торт вучен.

Марий Эл Республикысе тўвыра, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерствылан, Марий самырык театрлан пайремым эрташ полшымыштан, «Воштончыш» марий образцовый музыкально-драматический театрлан В.Якимовын пьесыж почеш шындыме «Мо шергакан?» спектаклым ончыктымыжлан, «МЭТР» телеканаллан кугу таум ойлена.

И.РЕЧКИНЫН фотожо-влак.

«Ямде лий» газетын ветеранже ден ончычсо пашаенже-влак.

Колышт,

Йолташем

Тўн полышкалыше – ача-ава

Мо тыгай стресс! Тудо йоча-шамычынат лиеш мо! Нине да моло йодыш-влаклан Психологий да педагогике, медицине да социальный полышым пуышо «Детство» рўдерын педагог-психологшо И.А.ВЕРШИНИНА вашмутым пуа:

– Кугыен-влак дене тагастарымаште йоча-шамыч илышым изиш ойырта-малтше, вес шинча дене ужыт. Изи чоныштышт мо ышталтым чылаж годым луктын каласен огыт керт, умылтарашыштат нелырак. Шўм-чон вургыжмашышт чўчкыдынрак вашлиялтеш. Книга ўмбалне ятыр жапым эртарымаш, спорт дене вян шуаралтмаш, ешыште улыдымаш, чер да тулеч моло шўкалтышым ыштат.

– Икшывын шўм-чон вургыжмыжым кузе палаш?

– Йочан кумылжо иканаште вашталтеш. Шортеш, ача-ава, йолташ-влак дене кутырым, уремыш лектым чарна. Сайын огеш

мале. Черле огыл гынат, вуйжо, мўшкыржў корштат. Тунеммыже начарештеш. Пеш вашке сыра, кўчым пуреш, тутынен мутлана. Тыгай койыш полыш кидым шуялташ кўлмў нерген шижтара. Жапым ида шуйкале, икшывыланда полышым пуыза.

– Ача-ава йочалан кузе полшышаш улыт?

– Йоча шкаланже кўкшырак акым пуаш тунемже манын тыршыман, мокты-

ман, шке вий-жылан ўшанаш туныктыман. Пашалан кумылангдыман. Куштылгырак сомылым шкетланже ыштыктым. Ача-ава да йоча кокласе кылымат шотыш налман. Вурсен, кычкырен огыл, ласкан кутырен умылтарыман. Шукырак жапым пырля эртараш тыршыман. Школ илыш, могай отметкым налме нерген гына огыл, шонымашыже, мо тургыжландарыме нерген мутланыман. Чўчкыдынрак ондалман, тудлан йолташ лийман, ўшаныман. Йочан тўн полышкалышыже ача-ава-влак улыт. Нунын поро шомакышт, улылен, колыштын моштымышт эн шерге. Ача-ава-влак, икшывыланда энгертыш лийза.

Е.ИВАНОВА мутланен.

Фотом школ архив гыч налме

Уло чон дене тыршет гын, шонымашкет садак шуат.

М.ИЛИБАЕВА.

Школысо волонтер отряд ятыр поро пашам ышта. Токтарсола ялысе обелиск воктене арулыкым эскерена, шонгыенлан полшена. Шукерте огыл 9-ше классыште тунемше-влак Шўргыялышке Э.Н.Петухова деке миеныт. Тудо шкетын ила, эргыже Украиныште эртаралтше спецоперацийыште порышым шукта. Тунемше-влак пум сарайышке шупшыныт (**снимкыште**), артанашке оптен коденыт. Элизабетта Николаевна пеш куанен, йоча-влаклан кугу таум ойлен.

У Торьял, Токтарсола.

«Блокадысе кинде»

Кокымшо «А» классыште тунемше-влак «Блокадысе кинде» всероссийский шарнымаш акцияш ушненна. Книгагудо пашаен Г.Я.Рыбакова Ленинград блокаде, тушто илыше-влак нерген каласкален. Серызе Сергей Алексеевын тиде шучко пагыт нерген возымо ятыр ойлымашыжым лудынна. Ме, самырык тукым, Шочмо элнан эртыме корныжым палышаш да героина-влакым шарнышаш улына.

2-шо «А» классыште тунемше-влак. 1-ше номеран Морко школ.

Поро полыш

Родион НЕБОГАТИКОВ.

Ом лүд

Ах, теле, пешак йүштө
 тый улат.
 Пушенгылам ужга ден
 леведат.
 Ом лүд мый йүштө
 теле деч нимат,
 Эрта пеш писын тиде юзо тат.
 Эрден кынелын,
 вүд ден чывылгем.
 Спорт ден тазалыкем
 мый шуарем.
 Пөртем воктеке
 мунчалташ лектам,
 Ах, йүштө теле,
 тый – йолташ мылам.
Диана ГРИГОРЬЕВА.
 Морко, Купсола.

Фотом школ архив гыч налме.

Артистым куштат

Снимкыште Медведево район Руэм школын тунемшыже-влак Егор Белоусовым, Матвей Смаиловым, Елизавета Кузнецовам, Кристина Зубинам, Камилла Арпашевам, Ксения Сергеевам, Диана Якимовам, Александр Рокиным да Дарья Сафинам ужда. Нуно школышто эртаралтше ик конкурсышто мастарлыкыштым ончыктеныт. «Пүгыльмын озаже кө?» йомакым туныктышышт С.В.Сергееван полшымыж дене школышто модын ончыктеныт. Ёдыр-рвезе-влакым изинек артист койышаным куштат. Ала иктаж-көжым икмыняр ий гыч кугу сценыште ужна?

С.ТИМОФЕЕВА.

Калык пале

- ✓ Шүдыр-влак огыт чолгыж гын, игече лывырта.
- ✓ Кайык лумышто але вүдышто йүштылеш гын, левешта.

✓ **М о н ч а**
 шикш ок лек гын,
 ночко поранлан.
 ✓ Пий пёрдалеш гын,
 поранан игечылан.

11 февраль – Гитарын кечыже.

Сүретым чиялтыза.

Палаш онгай

Шинчалдыме вүдышто илыше кол-влак коклаште тўнясе чемпионлан форель шотлалтеш. Ик шагатыште тудо 33 километр наре ийын эрта, а нужгол тиде жапыштак 23 километрым иеш.

Лилия ИВАНОВАН сүретше. Морко, Шенгше.

Электротулым аныклена!

М.ШКЕТАН ЛҮМЕШ МАРИЙ КУГУЖАНЫШ ДРАМЕ ТЕАТР		
11 фев 16:00	Ю.Тушикина БАВАЙ/Ба Комедий	16+
12 фев 11:00	А.Чупин ВОЛШЕБНАЯ ЛАМПА АЛАДДИНА Музыкальная сказка	3+
12 фев 16:00	В.Гуркин ЕН МАРИЙ-ВОТ МАРИЙ Комедий Прибайкальская кадрий	16+
17 фев 18:00	В.Гуркин ЙОРАТЫМАШ Да көгөрчен-влак Комедий Любовь и голуби	12+
18 фев 16:00	А.Житковский ПОСАДИТЬ ДЕРЕВО Шутка в одном действии	16+

SHKETAN.RU

78-13-78

«Ямде лий» газет
 Тўн редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
 Индекс: П4696.
 Тираж 1550 экз. Заказ
 Формат – А-4-8.
https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamdelii>
 E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
 (документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
 (автор-влаклан)
 Сайтын адресше: yamdelii.ru

УЧРЕДИТЕЛЬ:
 Марий Эл Республикысе
 культур, печать да
 калык-влакын пашашт
 шотышто министерстве.
 Газетым редакцийште
 погымо да версталыме,
 «Марий Эл Республикысе
 Правительствын типографийже» ООО-што ямде
 оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын
 адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Кыл, информационный технологий да массовый коммуникаций сферым эскериме шотышто федеральный службын Юл кундем федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме.
 Номер – ПИ № ТУ52-01335,
 2021 ий 29 сентябрьште пуымо.

0+
 Печатьыш пуымо жап –
 14-00,
 фактически – 13-00
 Авторын да редакцийын шонымышт тўрл лийын кертыт. Серыш-влак мөнгеш огыт колталт.
 Ак – кутырен келшыме почеш.
 Редакцийын да издательнын адресше:
 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькыше урем, 20-шо пёрт.
 Тел. 8(8362) 45-22-82(факс).

КОНКУРС

Илья РЯБИНИН.
Медведево, Арбан.

Аделия САЛИХЬЯНОВА.
Йошкар-Ола.

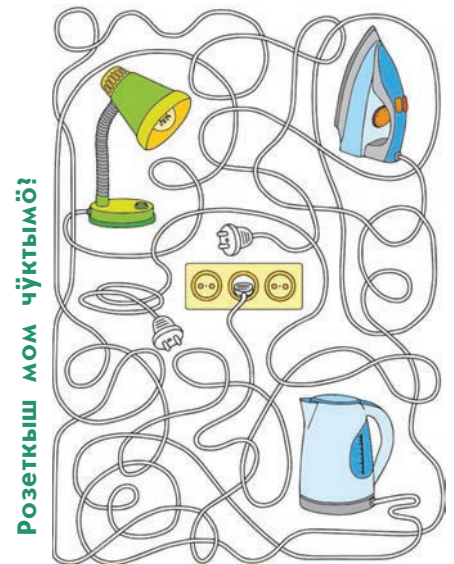
Тимофей БЕРДНИКОВ.
Шернур посёлко.

Пижлан мужырым муза.

Теле мемнан деке толын.
Ерым кылмыктен шынден.
Лумым ятыр пүтырен,
Ечыгорныш шогалтен.
«Русская словесность»
кружокын енге-влак.
Волжский, Сотнур.

10 февраль – Утугын кечыже.

Розеткыш мом чүктымö?

Устембалне кок муно кия: иктыже – шолтымо, весыже – күчымö. Шүмжым эрыктыде, кудыжо могай, кузе пален налаш лиеш?

Фокус

Вашмут: Кок муны-жымат юла семын пордыкташ күлеш. Шолтымо муно купш-пшкычлгыл пöрдеш.

Мынар лектеш!

32	210	25	51	80	25	4

32	210	120	210	25

51	24	400	4	25

13 февраль – Йолташ ўдырын кечыже.

Пример-влакым шотлыза. Числа олмеш буквам шындыза да калыкмутым лудса.

В	15+17
Ш	5*(14-9)
А	140:2*3
К	64-13
Ы	800:100*10
Е	32:8
Р	24*5
О	8+8+8
Д	150:3*8

Мурен вола, куштен күза. Түшто.

Интернетысе сүрет-влакым кучылтмо.